

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.
Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:
Vår ref.: 20/13870-3
Saksbehandler: Nina Bachke
Dato: 07.05.2020

Utfyllende informasjon til kommunene vedrørende oppdrag om utvidelse av prøvetakingskapasiteten ved Covid-19

Det vises til utsending av brev av 24. april 2020 (20/13870-1) fra HelseDirektoratet til alle landets kommuner med oppdrag om å etablere økt prøvetakingskapasitet for diagnostikk for SARS-CoV-2 tilsvarende et nivå på testing av 5% av kommunens innbyggere ukentlig. Når andre tiltak mot Covid-19 trappes ned er arbeidet med økt testaktivitet og smittesporing en viktig del av den nasjonale teststrategien for å begrense Covid-19.

Vi ønsker å berømme den store og viktige innsatsen som gjøres i kommunene for å håndtere Covid-19-epidemien og de utfordringene som følger med. Vi ser at det med hyppige mellomrom kommer nye krav og forventninger om raskt å tilpasse virksomheten og at dette er krevende på mange nivåer.

Testaktivitet

Testaktiviteten skal stå i forhold til den aktuelle smittesituasjonen. Folkehelseinstituttet har beregnet at en prøvetakingskapasitet på om lag 1,5% av befolkningen ukentlig trolig vil dekke behovet for de fleste kommuner. Dette skulle tilsvare en testkapasitet på ca. 100.000 tester pr. uke nasjonalt. Det er vanskelig å vite det nøyaktige behovet framover, men vi tror at dette vil sikre tilstrekkelig beredskap gjennom sommeren. Det er likevel viktig å sikre en fleksibilitet i organiseringen, slik at en kan øke eller redusere prøvetakingskapasiteten etter behov.

Det kan være behov for noe mer testing i de deler av landet der det er flest pasienter med smitte, og kanskje spesielt når vi nærmer oss tidlig høst. Når det er fokusert på 5% i brevet av 24. april, er det for å sikre at det finnes en beredskap for raskt å kunne nå et nivå på 5% av kommunens befolkning ukentlig dersom behovet skulle tilsi det.

Testkriterier

Folkehelseinstituttet publiserte 29. april reviderte testkriterier. De nye kriteriene legger opp til et økt omfang av testing som et sentralt virkemiddel for å ha kontroll på epidemien.

Vi ber om at alle kommunene og allmennlegene gjør seg kjent med de til enhver tid gjeldende kriteriene og legger disse til grunn for sin praksis knyttet til prøvetaking for SARS-CoV-2.

HelseDirektoratet

Avdeling Plan og styring

Nina Bachke, tlf.: +4791161774

Postboks , • Besøksadresse: • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Kriteriene finnes på FHI sine sider:

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/testkriterier/>

Organisering

Kommunene står fritt til å organisere prøvetakingen ut fra lokale forhold. Helsedirektoratet oppfordrer likevel sterkt til at det legges opp til rutiner som er rasjonelle, både med tanke på bruk av personell og smittevernutstyr. En gruppe med omfattende erfaring fra kommunehelsetjenesten, inkludert legevakt, har laget en sjekklister som kan benyttes når prøvetakingskapasiteten skal bygges ut. Listen ligger vedlagt.

Kommunene/rekvirentene skal i perioden med økt prøvetaking forholde seg til det helseforetak de normalt sender prøver til, og følge etablerte ordninger for bestilling av analyser og prøvetakingsutstyr.

Det må etableres gode kommunikasjonslinjer med laboratoriene på sykehusene for å sikre effektiv logistikk. Kommunene og helseforetaket/sykehuset må sikre at de er omforent om forventet prøvemengde, rekvireringsmåte, transport av prøver og resultatformidling.

Alle laboratorier har etablerte løsninger for logistikk, rekvirering, og svarutsendelse i dag, og disse skal benyttes så langt det lar seg gjøre. Ved store volumer fra den enkelte kommune vil lokale helseforetak be kommunen om å sende prøvene direkte til et av de nye storlaboratoriene for SARS COV-2 testing som etableres ved universitetssykehusene. Det lokale sykehuslaboratoriet vil da anviser hvordan dette organiseres og gjennomføres.

Det kan anmodes om støtte fra Sivilforsvaret til logistikk (telt, lys, varme, informasjon, registrering, avsperring mv) rundt prøvetakingen i henhold til normal anmodningsprosedyre. Mer informasjon om bruken av tjenestepliktige i Sivilforsvaret finnes her:

https://www.sivilforsvaret.no/globalassets/dokumenter/veiledere/bruk_av_tjenestepliktige_i_sivilforsvaret_i_fredstid.pdf

Helsedirektoratet minner også om at kommunene kan søke etter tilgjengelig helsepersonell som har registret seg i portalen www.nasjonalthelsepersonell.no

Testmetode

Folkehelseinstituttet har til vurdering om spyttprøver kan nyttes som en del av prøvetakingskapasiteten ute i kommunene. Konklusjonen er så langt ikke klar, selv om tilbakemeldingene er positive. Dersom spyttprøver blir etablert som testmetode, vil det trolig muliggjøre en endret organisering med mindre forbruk av personell og smittevernutstyr.

Dagens metode med prøve fra nese og svelg er arbeidskrevende og krever mye smittevernutstyr. Dersom det skulle bli aktuelt å endre testmetode, vil imidlertid ikke dette være klart før en gang i løpet av juni måned. Kommunene blir derfor bedt om å etablere prøvetakingskapasiteten i mai og juni med utgangspunkt i dagens testmetode.

Smittesporing

Arbeidet med smittesporing er fortsatt en del av den nasjonale teststrategien for Covid-19 som kommunen har ansvar for. For oppdaterte råd og ansvar, se FHI:

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/kontaktsporing-og-oppfolging-av-kontakter-til-tilfeller-med-nytt-koronaviru/>

Pågående arbeid knyttet til finansiering

Det er reist spørsmål om hvordan test- og prøvetaking vil bli finansiert. Det er derfor påbegynt et arbeid for å vurdere om det vil være behov for forskriftsendringer i "Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege".

Følge med

Helsedirektoratet vil be Fylkesmannen holde kontakt med kommunene og rapportere på gjennomføring av oppdraget. Forhold som vi ønsker kunnskap om er hvordan økt prøvetakingskapasitet blir organisert i den enkelte kommune og på hvilket tidspunkt den vil være etablert. Vi vil be om at dette tas inn i ukentlig rapport til Fylkesmannen.

Vennlig hilsen

Herlof Nilssen e.f.
Fungerende assisterende direktør

Nina Bachke
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Kontaktperson

Helse- og omsorgsdepartementet
Landets fylkesmenn

Espen Aasen

Mottaker

Kontaktperson

Adresse

Post

Landets kommuner

Momenter ved gjennomføring av økt testing for Covid-19 i kommunene

Oppgave	Premiss	Utfordring	Aktuelle tiltak for nasjonalt og for kommunene
Hvem skal testes, indikasjon	Teststrategi fra FHI	Teststrategien publiseres på FHIs hjemmesider. Den oppdateres med mellomrom og skal være tilpasset den nasjonale testkapasiteten. Testkriteriene bør følges.	FHI kunngjør testkriteriene. Kommunene bør sørge for at testkriteriene er kjent blant fastleger, legevakt, omsorgstjenesten og eventuelle smittevernteam og teststasjoner.
Henvisning	Den som skal testes må få telefonisk melding om tid og sted for test.		
Rekvisisjoner	Det skal være avklart hvilken lege som er henviser og får ansvar for å følge opp pasienten.	Både pasient og fastlege må få informasjon om prøvesvaret. Kommuneoverlegen skal ha melding ved positivt prøvesvar for oppfølging.	Pasienten vil i løpet av mai ha tilgang til prøvesvaret via helsenorge.no Fastlege/lege får tilbakemelding fra laboratoriet. Kommuneoverlegen får tilbakemelding ved positivt prøvesvar. Kommuneoverlegen må avtale rutine for rask kommunikasjon med laboratoriet.
Transport til/ fra prøvetaking	Pasienttransport bør ikke føre til at andre personer smittes.	Transport til prøvetaking kan innebære økt risiko for smitte til andre personer.	Privat transport bør være førstevalg. Dersom det er behov for offentlig transport må en overholde krav til smittevern under transporten.
Ankomst prøvetaking	Prøvetakingen bør ikke føre til at andre personer smittes.	Organisere prøvetaking uten kontakt med andre personer Tilstrekkelig kapasitet til prøvetaking <ul style="list-style-type: none"> • personell • personlig smittevernutstyr • prøvetakingsutstyr 	Det må foreligge planer for gjennomføring av lokal prøvetaking, inkludert egnede lokaler og smittevernutstyr.

Oppbevaring, pakking og mellomlagring av prøver	Tidsbruk	Tidsbruk rundt utfylling av navnelapper. Trygg og riktig oppbevaring.	Oppbevaring avtales med laboratoriet.
Forsendelse, transport	Tidsbruk	Klare avtaler/rollefordeling og kommunikasjon rundt henting.	Avtales med laboratoriet.
Finansiering, takster		Det er fastsatt takster	Hdir arbeider med mulig justering av forskriften
Bestille nok utstyr	Rutiner for nasjonal ordning for fordeling av smittevernutstyr. Rutiner for fordeling av prøvetakingsutstyr gjennom HF.	Huske å bestille utstyr. Ha utstyr (prøvetaking, smittevern) til minst 1 uke.	Smittevernutstyr bestilles av kommunen, hos egen leverandør eller via statlig ordning (Sykehusinnkjøp HF). Utstyr til prøvetaking distribueres fra laboratoriet.
Prøvesvar	Rutiner må være på plass	Pasienten må informeres. Fastlegene må informeres. Kommuneoverlege må informeres.	Pasienten vil i løpet av mai ha tilgang til prøvesvaret via helsenorge.no. Fastlege/lege får tilbakemelding fra laboratoriet. Kommuneoverlegen får tilbakemelding ved positivt prøvesvar. Kommuneoverlegen må avtale rutine for rask kommunikasjon med laboratoriet.
Oppfølging		Fastlegen følger opp syke pasienter.	
Smittesporing	Lovpålagt	Følges opp av kommuneoverlegen.	Det må sikres tilstrekkelig kapasitet til disposisjon for kommuneoverlegen.